

Com es pot dur a terme la reforma constitucional?

- a) Reconèixer directament en la Constitució a les comunitats autònomes existents , amb les seves denominacions.
- b) El repartiment de competències ha de clarificar-se , determinant la significació dels conceptes essencials que s'empren.
- c) La Constitució s'ha de limitar a recollir les competències de l'Estat en dues o més llistes que relacionin les que tenen caràcter exclusiu i les concurrents o compartides.
- d) Igualment han de relacionar-se les competències estatals d'execució de legislació i de supervisió sobre l'execució quan correspongui aquesta a les CCAA.
- e) El repartiment de competències ha d'inspirar en el principi de subsidiarietat.
- f) Els Estatuts d'Autonomia seran normes autonòmiques aprovades definitivament per les CCAA, les Corts Generals no poden modificar sinó només emetre un vot de ratificació o negar si troben elements contraris a la Constitució. Pot ser pertinent r tornar a interposar el recurs previ d'inconstitucionalitat o una consulta preventiva al Tribunal Constitucional per aclarir dubtes de constitucionalitat.
- g) Possibilitat de transformar el Senat en una Cambra amb organització amb funcions similars a les del Bundesrat alemany (l'autor manté una sèrie d'objeccions respecte a aquesta mesura).
- h) El règim de finançament s'ha de regular de manera molt més detallada a la Constitució.
- i) El sistema de garanties jurisdiccionals davant les decisions dels poders territorials ha de millorar-se, reduint també l'actual concentració d'aquest control al Tribunal Constitucional.
- j) Necessitat de potenciació dels òrgans multilaterals de cooperació governativa i administrativa, des de la conferència de presidents a les múltiples conferències sectorials. De la mateixa manera, han de desenvolupar-se més les fórmules orgàniques de cooperació (organismes i institucions comunes que evitin duplicitats). Harmonitzar els procediments en la intervenció de les llibertats i drets dels ciutadans per eliminar controls reiterats i de la mateixa naturalesa (generalitzar la validesa en tot el territori de les autoritzacions, llicències i permisos atorgats per qualsevol CCAA).

- k) Modificar la forma de participació de les CCAA en la política comunitària tant pel que fa al procés d'elaboració de decisions, propostes o polítiques, com a la seva execució.
- l) Modificar l'organització i competències del Tribunal Constitucional en el sentit que deixi de ser un òrgan que concentri tots els recursos d'un tipus d'assumpes (recursos d'inconstitucionalitat, d'empara, conflictes positius i negatius, etc.) per explorar la possibilitat de que la jurisdicció ordinària decideixi la inaplicació de lleis contràries a la Constitució o apliqui prevalentment unes normes sobre altres quan resulti d'una manifesta manca de competència dels legisladors en conflicte.

L'autor entén que aquest tipus de reforma de la vertebració territorial, s'hauria de realitzar d'una sola vegada perquè estima que la fragmentació en les solucions o pegats de reformes successives puguin produir iguals resultats.

La reforma del règim d'autogovern de Catalunya seria aprovada en referèndum (exercint el dret a decidir del poble de Catalunya) i la resta dels ciutadans espanyols farien servir també el seu dret d'autodeterminació aprovant o no en referèndum la reforma de la Constitució que reculli l'especialitat de les relacions amb aquell territori. Per tant, podria simultaniejar el referèndum estatutari i el relatiu a la reforma de la Constitució, tal com s'ha dit abans.